

Oddstipping: Enkelte eksperter kan det lønne seg å lytte til

Rune Aune Mentzoni og Daniel Hanss

Oddstipping: Enkelte eksperter kan det lønne seg å lytte til

Tippeeksperter som gruppe gir ikke noe bedre avkastning enn rent tilfeldig tipping. Men kan enkeltstående eksperter likevel prestere bedre over tid?

Forskning på ekspertise i sportstipping har indikert at eksperter ikke oppnår bedre finansielt utbytte enn rent tilfeldig tipping gjør. For eksempel publiserte en gruppe forskere fra Universitetet i Bergen (deriblant denne artikkelens førsteforfatter) en studie som så nærmere på eksperter i sportstipping (Steinkopf et al., 2011; se denne artikkelen for en grundigere introduksjon til feltet). Studien sammenlignet 574 tips fra til sammen ni eksperter i Norsk Tippings «Oddsduellen» gjennom en periode på to år med tilfeldig genererte tips. Resultatene viste at selv om ekspertene klarte å oppnå flere gevinster, klarte de ikke å samle sammen en større totalgevinst enn de tilfeldige tipsene. Dette kom av at eksperttipperne typisk valgte objekter med lavere odds, noe som krever hyppigere gevinst for å oppnå den samme totalsummen. I snitt tapte både ekspertene og de tilfeldige tipsene 33 øre per spilte krone, og undersøkelsen konkluderte med at det ikke lønner seg å lytte til eksperter i sportstipping.

Personer som søker områder for langsiktig investering av kapital, bør nok fortsatt lete andre steder

Funnene var i tråd med hva som har blitt rapportert internasjonalt, hvor flere studier har konkludert med det samme: Ekspertise er til liten nytte i sportstipping innenfor fotball (Khazaal et al., 2012), ishockey (Cantinotti, Ladouceur, & Jacques, 2004) og hestevaddeløp (Ladouceur, Giroux, & Jacques, 1998). Likevel ble undersøkelsen kritisert. I et oppslag i Aftenposten uttalte tippeekspert Lars Dybwad: «Jeg tror det er riktig at det finnes eksperter som ikke slår 'terningkast'- metoden. Samtidig mener jeg at det finnes eksperter som leverer oddstips som er langt mer lønnsomme enn å spille basert på tilfeldighet» (Mauren, 2012). I en e-post til denne artikkelens førsteforfatter forklarte Dybwad at tips levert til Oddsduellen hos Norsk Tipping ikke nødvendigvis er representative for eksperttips, da dette er en konkurranse som innbyr til større risiko og flere kombinasjonsspill og dermed mindre sjanse for langsiktig suksess. For å få et riktigere bilde burde man heller studere tips på enkeltkamper levert fra dag til dag til den aktuelle ekspertens publiseringskanal (L. Dybwad, personlig kommunikasjon, 1. februar 2012).

Hensikten med denne artikkelen er å undersøke samlet gevinst ved å følge daglige tips levert av én ekspert, for slik å studere om man vil dra fordel av å lytte til denne ved oddstipping. Dette ble

gjort ved å analysere anbefalte enkelttips levert av ekspertene til hans publiseringskanal i en periode på halvannet år.

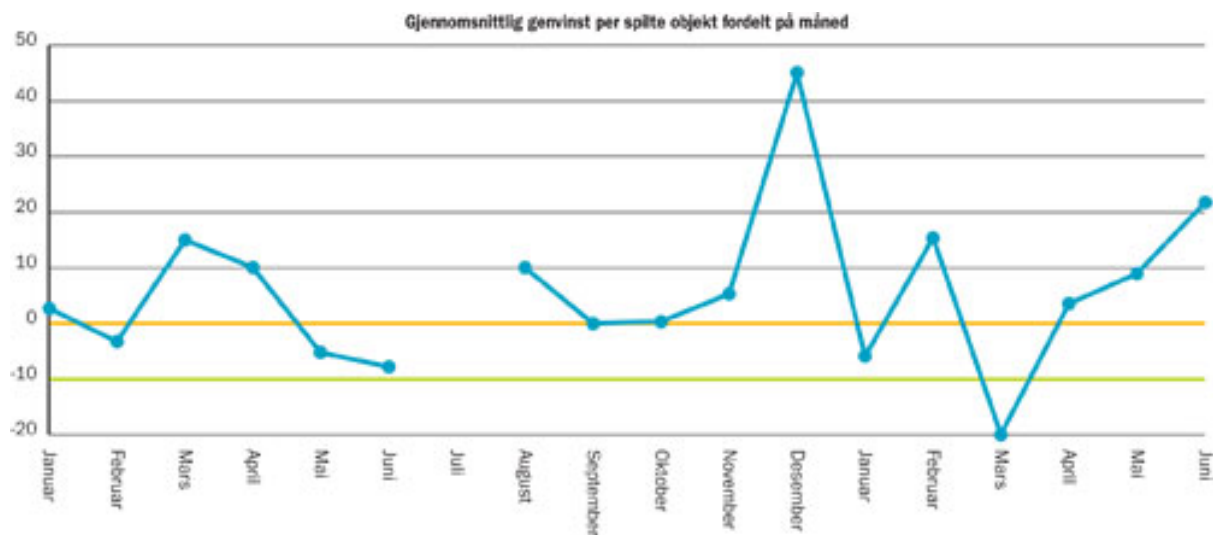
Metode

Datamaterialet som benyttes, er 724 tips på enkeltobjekter (et objekt er i denne sammenhengen en sportsbegivenhet hvor det er mulig å vedde penger på utfallet) fra Norsk Tippings Langoddsenprogram. Tipsene er levert av Lars Dybwad, og publisert på en riksdekkende avis sine oddstips-sider på nett fra januar 2012 til og med juni 2013. Dybwad ble valgt som ekspert på bakgrunn av sin kritikk mot metodebruk i tidligere studie. Tipsene utgjør samtlige av hans anbefalte spill i perioden. Det dreier seg i hovedsak om tips på fotballkamper, men også enkelte andre idrettsgrener (f. eks ishockey, langrenn) er inkludert. For å undersøke hvorvidt eksperttipsene er lønnsomme, ble disse undersøkt opp mot Norsk Tippings forventede tilbakebetalingsprosent. Den teoretiske tilbakebetalingsprosenten ved oddstipping vil variere, slik at det er vanskelig å operere med et eksakt tall, men ifølge uttalelser fra Norsk Tipping vil de være innenfor området 80–90 % (Nisja-Wilhelmsen, 2012). For å være konservative vil vi derfor sammenligne eksperttipsene med en forventet tilbakebetaling på 90 %. I praksis vil dette si at man over tid vil forvente å tape ti kroner for hver hundrede krone man satser. Alle enkelttipsene ble analysert med en tenkt innsats på kr 100. Ved tap ble kr -100 lagt inn for det aktuelle objektet, mens ved gevinst ble den aktuelle oddsen multiplisert med kr 100, og innsatsen deretter trukket fra (gevinst ved odds 2,25 blir dermed kr 225 - kr 100 = kr 125). Gjennomsnittlig gevinst per spilte objekt ble så analysert totalt for hele perioden. For å undersøke hvorvidt en eventuell ekspertfordel var stabil gjennom perioden, ble resultatene analysert deskriptivt per måned. På grunn av den store variansen som må forventes i denne type data, vil imidlertid signifikanstester for enkeltmåneder være lite robuste, og rapporteres derfor ikke.

Resultater

Ekspertens gjennomsnittlige gevinst for perioden var kr 5,15 (st.avvik = 111,83). En *t*-test hvor ekspertens resultat ble testet mot Norsk Tippings teoretiske tilbakebetaling på kr -10 per spill viste at ekspertene gjorde det statistisk signifikant bedre enn hva man ville forvente, $t(1,723) = 3,65, p < .001$. Figur 1 viser videre ekspertens resultater fordelt per måned i perioden. Merk at data for juli 2012 er

utelatt fordi ferieavvikling førte til for få datapunkter denne måneden (kun tre objekter ble spilt, alle endte med tap). I de øvrige månedene varierte antallet spilte objekter mellom 34 og 59. Grensene for forventet tilbakebetaling (kr -10) og for gevinst (kr 0) er uthevet. Som figuren viser, er tendensen at eksperten oppnådde bedre enn forventet tilbakebetaling i 16 av de 17 månedene. I tillegg unngikk eksperten tap i 12 av de 17 månedene.

Ved å følge ekspertens tips på objektene i dette datamaterialet ville man etter 724 spilte objekter ha satset totalt kr 72 400 og ha oppnådd en gevinst på kr 3728,60, som utgjør en avkastning på 5,15 %. En *t*-test for den samlede perioden viser imidlertid at den gjennomsnittlige gevinsten på kr 5,15 ikke skiller seg statistisk signifikant fra grensen for gevinst på kr 0, $t(1, 723) = 1,24$, $p = 0,11$; 95 % konfidensintervall er kr -3,01 til kr 13,30. Selv om eksperten oppnår bedre resultat enn forventet tilbakebetaling, er det derfor ikke mulig å konkludere med at å følge hans tips vil gi finansielt overskudd på lang sikt.

Diskusjon

Basert på resultatene er det relativt tydelig at den aktuelle tippeeksperten i perioden januar 2012 til juni 2013 har gjort det bedre enn Norsk Tippings teoretiske tilbakebetalingsprosent skulle tilsi. I praksis betyr det at ikke-eksperter vil kunne forvente et bedre resultat av konsekvent å følge hans tips. De deskriptive tallene indikerer at hans resultater er bedre enn forventet tilbakebetaling fra måned til måned, og at de for hele perioden er bedre på et statistisk signifikant nivå. Disse resultatene går imot

konklusjonene fra flere tidligere studier (Cantinotti et al., 2004; Khazaal et al., 2012; Ladouceur et al., 1998; Steinkopf et al., 2011), og viser at ekspertise kan spille en rolle ved sportstipping når forholdene legges til rette for det. De tidligere studiene benytter alle grupper av eksperter (erfarne gamblere eller aviseksperter) som sammenlignes med tilfeldig tipping og indikerer at eksperter som gruppe ikke oppnår bedre resultat enn ved tilfeldig tipping. Vår studie nyanserer de eksisterende funnene ved å vise at det finnes enkeltstående eksperter som kan oppnå bedre resultat. Det bør likevel fremholdes at det samlede overskuddet for perioden var marginalt (ikke statistisk signifikant forskjellig fra kr 0), slik at personer som søker områder for langsiktig investering av kapital, nok fortsatt bør lete andre steder.

Selv om tidligere forskning har indikert at tippeeksperter som gruppe ikke gjør det bedre enn rent tilfeldig tipping, viser vår studie at det finnes enkeltstående eksperter som presterer bedre over tid. For å finne ut om en ekspert gjør det bedre enn forventet, må dennes resultater over lang tid analyseres. Hvis man følger ekspertens tips konsekvent, det vil si spiller på samtlige anbefalte objekter og ikke noe annet, vil man med et perspektiv på flere år sannsynligvis oppnå bedre enn forventet resultat, men ikke nødvendigvis tjene penger.

Referanser

- Cantinotti, M., Ladouceur, R. & Jacques, C. (2004). Sports betting: Can gamblers beat randomness? *Psychology of addictive behaviors*, 18(2), 143–147. doi:10.1037/0893-164x.18.2.143
- Khazaal, Y., Chatton, A., Billieux, J., Bizzini, L., Monney, G. & Fresard, E. (2012). Effects of expertise on football betting. *Substance Abuse Treatment Prevention and Policy*, 7. doi:10.1186/1747-597x-7-18
- Ladouceur, R., Giroux, I. & Jacques, C. (1998). Winning on the horses: How much strategy and knowledge are needed? *Journal of Psychology*, 132(2), 133–142. doi:10.1080/00223989809599154
- Mauren, A. (2012, 26. januar). Sår tvil om ekspertenes tips, *Aftenposten*, s. 28.
- Nisja-Wilhelmsen, P. (2012). Kan du mer sport enn denne mannen? Retrieved 14. august 2013, 2013, from <http://www.nettavisen.no/sportspill/tipping/article3326484.ece>
- Steinkopf, S., Utvåg, K. M., Dahlum, H., Mentzoni, R. A., Pallesen, S. & Molde, H. (2011). Tipping på odds: Lønner det seg å lytte til ekspertene? *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 48(12), 1172–1177.